

بررسی شیوع دیابت حاملگی در خانم های باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهرستان اردبیل، ۱۳۸۲

دکتر گیتی رحیمی^۱

چکیده

زمینه و هدف: دیابت حاملگی (Gestational Diabetes Mellitus) به درجات مختلف عدم تحمل کربوهیدرات که برای اولین بار در حاملگی بروز یا تشخیص داده شود اطلاق می گردد. شناسایی این اختلال در طول دوران بارداری می تواند از ایجاد عوارض آن بر مادر و جنین جلوگیری نماید. هدف از این مطالعه، تعیین میزان شیوع دیابت حاملگی در خانم های حامله مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی اردبیل بوده است.

روش کار: در این مطالعه مقطعی ۶۰۱ خانم باردار در هفته های ۲۴ الی ۲۸ حاملگی با ۵۰ گرم گلوکز خوراکی غربالگری شدند (Glucose Challenge Test). معیار مثبت بودن در آزمون غربالگری، گلوکز سرم برابر یا بالاتر از ۱۴۰ میلی گرم در دسی لیتر بود و از افراد با GCT^+ آزمون تحمل گلوکز خوراکی سه ساعته (Oral Glucose Tolerance Test) با ۱۰۰ گرم گلوکز به عمل آمد. معیارهای تشخیص دیابت حاملگی، معیارهای گروه ملی اطلاعات دیابت (National Diabetes Data Group) بود، همچنین تاریخچه، سن، قد، فشار خون، وزن قبل از بارداری و سایر مشخصات افراد در قالب یک پرسشنامه ثبت گردید و سپس آنالیز داده ها با نرم افزار SPSS انجام گرفت.

یافته ها: از ۶۰۱ خانم باردار ۶۴ مورد (۱۰/۶٪) GCT^+ مثبت داشتند که برای این ۶۴ مورد آزمون تحمل گلوکز خوراکی سه ساعته انجام شد که ۸ نفر از آنها دیابت حاملگی (GCT^+ , OGTT⁺) داشتند و میزان شیوع ۱/۳٪ برآورد شد. ارتباط آماری معنی داری بین میانگین شاخص توده بدنی (BMI)، میانگین سنی و میانگین فشار خون دیاستولیک با شیوع دیابت حاملگی و آزمون غربالگری مثبت (GCT^+) وجود داشت ($p < ۰/۰۵$). شیوع GDM و GCT^+ با بالا رفتن سن و BMI افزایش نشان داد ($p < ۰/۰۵$) ولی ارتباط آماری معنی داری بین شیوع GDM و GCT^+ با افزایش فشار خون سیستولیک و تعداد حاملگی ها دیده نشد.

نتیجه گیری: چنین به نظر می رسد که شیوع دیابت حاملگی در اردبیل پایین بوده و از این جهت نیازی به غربالگری عمومی خانم های باردار وجود ندارد و شیوع آن با افزایش سن، BMI و چاقی افزایش می یابد.

واژه های کلیدی: دیابت، دیابت حاملگی، غربالگری، تست تحمل گلوکز